
PRIKAZ

Elenmari Pletikos
Filozofski fakultet, Zagreb
Hrvatska

**KONFERENCIJA EKSPERIMENTALNI I TEORIJSKI DOSEZI
U ISTRAŽIVANJU PROZODIJE
Sveučilište Cornell, Ithaca, NY, SAD, od 11. do 13. travnja 2008. godine**

Na Sveučilištu Cornell u američkoj saveznoj državi New Yorku, u gradu Ithaci od 11. do 13. travnja 2008. godine održana je konferencija o eksperimentalnim i teorijskim dosezima u istraživanju prozodije (*Experimental and Theoretical Advances in Prosody*). Okupilo se oko 100 sudionika s više od 40 raznih sveučilišta. Većina sudionika bila je iz SAD-a (najbrojniji su bili istraživači sa sveučilišta Illinois u Urbana-Champaignu, Stanford, Cornell, MIT, Rochester i Massachusetts u Amherstu). Europa je bila zastupljena s desetak sveučilišta, a najviše istraživača prozodije došlo je iz Njemačke (Sveučilište u Potsdamu, Sveučilište u Stuttgartu, Institut for Human Cognitive and Brain Sciences Max Planck, Leipzig), Nizozemske (Institut za psiholingvistiku Max Planck, Nijmegen) i Velike Britanije (Sveučilište u Edinburghu) te nekoliko znanstvenika iz Portugala, Francuske i Grčke. Bilo je također sudionika iz Kanade (Sveučilište McGill), Brazila i Japana. Iako navedena sveučilišta nisu jedina na kojima se istražuje prozodija, mogu se smatrati najjačim suvremenim centrima za istraživanje prozodije.

Na skupu je održano 25 polusatnih plenarnih usmenih izlaganja i 34 posterska izlaganja. Okupili su se istraživači s raznih područja, a teme su bile od suvremene fonologije, ToBI anotacije, istraživanja prozodijskih granica, sinteze prozodijskih elemenata do neurokognitivnih pristupa i neuroznanstvenih istraživanja procesiranja prozodijskih elemenata.

Neki od najuglednijih istraživača prozodije govorili su o sljedećima temama: Bob Ladd: *Can gradient phonetic distinctions convey categorical pragmatic ones?*; Elisabeth Selkirk: *The relation between syntax and phonetic is indirect: The case of contrastive focus prosody*; Dan Jurafsky: *Predicting and detecting prosodic prominence*; Duane Watson: *The role of production factors in acoustic prominence*; Jennifer Cole: *The role of syntactic structure in guiding prosody perception in spontaneous speech*; Katy Carlson: *Prosodic phrasing and syntactic attachment*. I mlađi znanstvenici, primjerice Jesse Snedeker s radom *Testing the relative boundary strength hypothesis* te Bettina Braun i Lara Tagliapietra s radom

---

Contrastive utterances make alternatives salient: Evidence from cross-modal priming utiru nove putove istraživanja prozodije.

Mnogi radovi bavili su se problemom kontinuirane ili kategorijske percepcije prozodijskih pojava te se ova tema može smatrati ključnom u suvremenim istraživanjima prozodije. Tako D. Watson u proučavanju akustičkih osobina koje signaliziraju istaknutost, upućuje na to da se radi o kontinuiranim, a ne, kako se tradicionalno smatra, kategoričkim reprezentacijama. Breen, Wagner, Fedorenko i Gibson istražuju akustičku realizaciju informacijske strukture na neuvježbanim govornicima (ne na lingvistima) te zaključuju da prozodija signalizira mjesto fokusa, ali ne i njegovu vrstu, što se do sada smatralo. Kod neuvježbanih govornika nema sustavnosti u prozodijskom markiranju fokusa kao ni u percepciji fokusa iz prozodijskih obilježja – novi i kontrastivni fokus prozodijski se ne razlikuju. Sun-Ah Jun eksperimentalno preispituje hipotezu implicitne prozodije i kaže da prozodijsko fraziranje implicitno sintaktičkoj strukturi određuje kako će govornik interpretirati rečenicu. Zaključuje da prozodijsko fraziranje ovisi o dužini zavisne rečenice, ali ne u potpunosti i o sintaktičkoj strukturi. S. Calhoun istražuje odnos informacijske i prozodijske strukture u predviđanju akcenata te smatra da je naglasak lakše predvidjeti iz metričke strukture istaknutosti nego iz fonetskih znakova istaknutosti. Uspoređujući rezultate triju doktorskih dizertacija o odnosu gradivnih fonetskih osobina i kategorijskih pragmatičkih interpretacija prozodije, B. Ladd upozorava na potrebu da se smanji broj akcenatskih tipova (npr. razlikovanja H^* vs. $L+H^*$), jer su te razlike upitne i dovode do nepouzdanog i neusklađenog transkribiranja prozodije. L. Dilley u sklopu autosegmentalne metričke teorije također preispituje broj i fonetsku osnovu tonskih kategorija, kao što je razlikovanje H^* od $L+H^*$ te zaključuje da percepcija i proširuje i sužava broj kategorija postuliranih u AM teoriji. Antilla, Adams i Speriosu preispituju prozodijska ograničenja teorije optimalnosti te izvode brojna pravila o predviđanju prozodijskog strukturiranja, koja potvrđuju kvantitativnim dokazima na korpusima. Kidd i Jaeger istražuju odnos redundancije i redukcije te zaključuju da se sadržajne riječi reduciraju ako se mogu predvidjeti iz prethodnog konteksta, a funkcionalne riječi ako je njihovo značenje redundantno zahvaljujući informaciji koja slijedi. Ova asimetrija smatra se artefaktom prozodijskog fraziranja.

Sveučilište Cornell, u čijim se prostorima održala konferencija, bilo je veoma gostoljubiv domaćin, a njegova znanstvena snaga odrazila se i na visoku znanstvenu kakvoću konferencije. Organizatori konferencije bili su Duane Watson, Michael Wagner i Ted Gibson. Zahvaljujući dostatnoj ekonomskoj potpori sponzora (Cornell University Cognitive Science Program, CU Department of Linguistics i National Science Foundation), registracijska pristojba bila je vrlo niska, samo 60 dolara, a uključivala je tiskane materijale, cjelodnevne zakuske u stankama među sesijama, ručak za vrijeme posterskih sesija te svečanu večeru u restoranu Olivia. Organizatori skupa sponzorirali su put i smještaj za desetak studenata s drugih američkih sveučilišta.

Program konferencije s linkovima na sažetke svih izlaganja može se pronaći na internetskoj adresi <http://prosody08.wordpress.com/program/>.